YM/lisäselvitys HE 134/2016 vp

Hyvä ympäristövaliokunnan jäsen,

Valiokunta toivoi lisäselvitystä talousarvioehdotukseen sisältyvästä METSO-rahoituksesta ja tavoitteista vuoteen 2025. Alla YM:n vastaus. MMM:stä tulee vielä myöhemmin MMM:n vastuulla olevasta ympäristötuesta ja luonnonhoitohankkeista (momentti metsäluonnon hoidon edistäminen 30.40.45) tarkempi selvitys.

METSOssa on kaksi tavoitetta:
1) Periaatepäätöksessä 2014 asetettiin tavoitteeksi, että maanomistajien vapaaehtoisesti tarjoamia alueita perustetaan yksityisiksi luonnonsuojelualueiksi, hankitaan valtiolle tai rauhoitetaan määräajaksi yhteensä 96 000 hehtaaria vuoteen 2025 mennessä. Tästä valtion maiden osuus on 13 000 hehtaaria. (YM:n vastuulla)
2) Lisäksi ympäristötuella ja luonnonhoitohankkeilla turvataan yhteensä 82 000 hehtaaria talousmetsien luontokohteita vuoteen 2025 mennessä. (MMM:n vastuulla)

Ympäristöministeriön tavoite ja rahoitus:

METSOn 96 000 hehtaarin tavoitteesta on syyskuussa 2016 toteutettu n. 62% eli n. 59 600 ha. Valtiontalouden tasapainottamisen tarve aiheuttaa sen, että vuosittaista pinta-alatavoitetta on laskettava. Vuoden 2016 tavoite on 3 800 ha, kun tulos parhaimpana vuotena (2014) oli n. 8 100 ha. Tulevien vuosien tavoitteet 2017–2019 ovat yhä laskevia alenevasta määrärahasta ympäristöministeriön momentilla 35.10.63 johtuen (n. 2 200–3 000 ha/vuosi). Jotta ohjelma saataisiin valmiiksi tasaisella vuositoteutuksella vuoteen 2025 mennessä, tulisi vuositoteutuksen olla noin 4 000 ha. Rahaa tähän kuluisi laskennallisilla METSO-toteutuksen keskimääräisillä hehtaarihinnoilla noin 18 milj. €/vuosi, kun nyt METSO-ohjelmaan kohdentuu ympäristöministeriön momentilta 35.10.63. arviolta n. 10–15 milj. € vuosittain vuosina 2017–2019. Niin **sanottu laskennallinen rahoitusvaje on v. 2017 n. 3 milj. €, vuonna 2018 n. 6 milj. € ja vuonna 2019 n. 8 milj. €.**

Tällä hallituskaudella laskennallinen vaje ympäristöministeriön tavoitteen osalta on siis n. 17 milj. euroa. Lukuja on syytä pitää vain arvioina ja laskennallisina, koska METSOon kohdentuva osuus määrärahasta riippuu momentin 35.10.63 muusta käytöstä, kuten kansallisten luonnonsuojeluohjelmien ja Natura 2000 –verkoston toteutuksen loppuun saattamisesta ja kaavojen luonnonsuojeluvarausten toteuttamisesta.

Tiivistettynä: METSOn toteuttamiseen ympäristöministeriön tavoitteen osalta on momentilta 35.10.63 arvioitu käytettäväksi vuonna 2017 n. 15 miljoonaa euroa. Jotta METSO-ohjelma pysyisi aikataulussaan ympäristöministeriön tavoitteen osalta vuonna 2017 tarvittaisiin momentille 35.10.63 kolme miljoonaa euroa lisää vuonna 2017.